

Actieplan toekomstbestendig visserijbeheer IJsselmeergebied

1. Aanleiding en doel

In de Kamerbrief van 13 september 2018 over de toekomst van de visserij in het IJsselmeergebied (Kamerstukken 2017/18, 29664, nr. 191) heeft de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) aangegeven dat ze onder haar regie met de betrokken partijen¹ de brief verder zal uitwerken. Dit actieplan is daarvan het resultaat. De basis is gelegd in het bestuurlijk overleg van 4 juli 2018. In dat overleg is op hoofdlijnen overeenstemming bereikt over stip op de horizon: een economisch rendabele en duurzame beroepsvisserij met een vangstcapaciteit die passend is bij de ontwikkelingen in draagkracht van het watersysteem IJsselmeer-Markermeer-IJmeer (verder aangeduid als het IJsselmeergebied).

Het actieplan omvat heldere afspraken over wie wat doet en wanneer. Daarmee geeft het vorm aan de samenwerking tussen partijen. Partijen onderschrijven de activiteiten zoals opgenomen in het actieplan en zullen daar actief aan bijdragen. Wel kunnen activiteiten en voorkeursbesluiten die opgenomen zijn in dit actieplan bij nadere uitwerking juridisch, staatssteuntechnisch of financieel niet haalbaar blijken, of aangepast moeten worden om voldoende steun in de Tweede Kamer of Provinciale Staten te verwerven. Als zo'n situatie ontstaat gaan partijen daarover opnieuw om tafel om oplossingen te zoeken en om te komen tot door partijen gedragen haalbare oplossingen.

2. Vertrekpunt

Het IJsselmeergebied is het grootste aaneengesloten zoetwatermeer van West-Europa. Het is van grote landschappelijke en cultuurhistorische waarde. Vele belangrijke maatschappelijke, sociale en economische functies zijn in het gebied aanwezig. Het biedt Nederland een strategische zoetwaterbuffer voor drinkwater, landbouw en natuur. Het gebied is aangewezen als Natura 2000 gebied en voor de waterkwaliteit zijn beoordelingscriteria vastgesteld onder de Kaderrichtlijn Water (KRW). Vanwege de veiligheid is de hydrologische en morfologische dynamiek voor een groot deel aan banden gelegd. Ter verbetering van de waterkwaliteit is de input van meststoffen gereduceerd. Dit maakt dat het ecosysteem is verarmd, een (sterk) verlaagde biologische productie kent en daarmee kwetsbaar is. Nederland heeft voor het behalen van de vastgestelde KRW en Natura 2000 doelen dan ook nog verschillende opgaven.

Toekomstige ontwikkelingen als klimaatadaptatie, energietransitie en de ontwikkeling van een circulaire economie brengen in de komende decennia veel nieuwe dynamiek in het gebied te weeg. Om richting te geven aan de verdere ontwikkeling van het Blauwe Hart van Nederland is onlangs na een intensief interactief proces de Agenda 2050 IJsselmeergebied gereed gekomen.² De transitie naar een visserij die in evenwicht is met de huidige en toekomstige draagkracht van het systeem, wordt daarin gezien als een belangrijke randvoorwaarde om investeringen ter verbetering van de kwaliteit van het IJsselmeergebied te doen slagen.

¹ de Producentenorganisatie IJsselmeer (PO), Vogelbescherming Nederland (VBN), Sportvisserij Nederland (SVN), coalitie 1 Blauwe Hart Natuurlijk (BHN), de provincies Fryslân, Flevoland en Noord-Holland, de Ministeries van LNV en I&W (Rijkswaterstaat).

² Bijlage bij Kamerstukken II 2017/18, 31710, nr. 69.

Door de verschillende overheden en maatschappelijke organisaties wordt veel geïnvesteerd in het verbeteren van de ecologische processen in het IJsselmeergebied. Dit gaat direct en indirect ook bijdragen aan de verbetering van de visstand. Enerzijds wordt de connectiviteit van en naar 'het Blauwe Hart' verbeterd (o.a. de vismigratierivier, verbindingen met het achterland) en anderzijds worden habitats aangelegd die een cruciale rol spelen in de levenscyclus van vissen. Harde oevers worden door de aanleg van vooroevers en achteroevers verrijkt met ondiepten, zodat opgroei- en paaigebieden voor vis ontstaan. Door versterking van de connectiviteit en de habitats ontstaat een robuuster voedselweb met een meer evenwichtige leeftijdsopbouw van visbestanden. Naar verwachting zullen deze ruimtelijke investeringen op langere termijn (ca. 15 jaar) leiden tot een structurele ecologische kwaliteitsverbetering en bij kunnen dragen aan het herstel van de visstand. De hoge productieniveaus van enkele decennia geleden zullen echter naar verwachting niet meer terugkeren aangezien de nutriëntentoevoer uit aangrenzende gebieden naar het IJsselmeergebied sterk is afgenomen.

3. Visserij

De beroepsvisserij heeft zich in de afgelopen decennia in een continue proces en in een dynamische beleidsomgeving steeds weten te ontwikkelen en er heeft een geleidelijke inkrimping van het aantal bedrijven plaatsgevonden.

De visserij op aal met fuiken is economisch gezien het belangrijkste met een opbrengst van ca. € 2,5 miljoen per jaar, gevolgd door de schubvisvisserij, een gemengde visserij met staande netten, met een opbrengst van ruim € 2 miljoen per jaar. De opbrengst van wolhandkrab, die zowel met schubvistuigen als met fuiken wordt gevangen, is ruim € 1 miljoen per jaar (WEcR 2017). In 2016 en 2017 was de totale besomming beduidend hoger dan in de periode 2013-2015, vanwege een sterke toename van de aanlandingen van vrijwel alle vissoorten en hogere prijzen van met name aal.

Tot enkele jaren terug hebben de vangsten en opbrengsten onder grote druk gestaan. Het visserijbeheer heeft de dalende productie van het watersysteem niet adequaat kunnen volgen. Met de ingreep van de overheid in 2014 is verdere achteruitgang van een tweetal schubvisbestanden (baars en snoekbaars) een halt toegeeroepen; de laatste jaren nemen de opbrengsten weer toe. Over andere schubvisbestanden zijn nog veel zorgen. Over de jaren heen zijn verschillende maatregelen genomen om de sector te saneren. Dit heeft verdere achteruitgang van sommige schubvisbestanden niet kunnen tegengaan.

Herstructurering van de visserijsector is noodzakelijk om sneller te komen tot het herstel van de balans tussen natuur, visserij en waterkwaliteit en daarmee een bijdrage te leveren aan de verbetering van het ecosysteem. De maatvoering van de visserij moet in evenwicht zijn en kunnen meebewegen met de draagkracht van het systeem en kunnen oogsten van de rente daarvan. Het streefbeeld is een bedrijfseconomisch vitale sector met toekomstperspectief waar bedrijven kunnen investeren in de eisen die aan de sector gesteld (gaan) worden. Het aantal vergunninghouders zal naar verwachting door de herstructurering in aantal afnemen.

4. Afbakening

Dit actieplan omvat de stappen die de komende drie jaar (2019 – 2021) gezet moeten worden om de 'stip op de horizon' te bereiken. In die drie jaar bouwen we het raamwerk voor de toekomstige visserij, nemen we besluiten en ondernemen we acties waardoor de eindsituatie bereikt kan worden. De activiteiten richten zich op een duidelijk afgebakend gebied: het IJsselmeer, Markermeer en IJmeer. De randmeren vallen daar niet onder.

De activiteiten van het actieplan zijn in eerste instantie gericht op de visserij op de vier commercieel beviste schubvisbestanden (baars, snoekbaars, brasem en blankvoorn) met staande netten en de zegen. Bij de herstructurering nemen we de hele visserij mee, dus naast de schubvisvisserij ook de visserij op aal en schaaldieren, tenzij dat om moverende redenen niet mogelijk blijkt. In mei 2019 zal een definitief besluit worden genomen over de reikwijdte van de herstructurering door de Regiegroep. Het is van groot belang om bij het bepalen van de maatregelen steeds te kijken naar de samenhang met het hele ecosysteem en visserij-systeem zodat geen negatieve neveneffecten optreden voor andere flora en fauna-soorten door de maatregelen die genomen worden.

Voor de afbakening naar soorten geldt dat er bij de te nemen maatregelen steeds gekeken zal worden hoe die zich verhouden tot aangrenzende wateren (waar onder het Ketelmeer en Waddenzee) en andere soorten om ongewenste effecten van de maatregelen op de omgeving te voorkomen. Zo nodig nemen we mitigerende en compenserende maatregelen als blijkt dat de voorgenomen maatregelen ongewenste effecten gaan krijgen op aangrenzende gebieden of andere soorten.

5. Drie pijlers

Om te komen tot een duurzame visserij met toekomstperspectief, staan de komende periode de volgende, met elkaar samenhangende, pijlers centraal:

1. **Het komen tot een gezamenlijk inzicht in de benodigde omvang van de commerciële visbestanden en haar natuurlijke aanwas zodat deze duurzaam geoogst kan worden**

Met de brief van 17 februari 2017 van de toenmalige Staatssecretaris van Economische Zaken (Kamerstukken II 2016/17, 29664, nr. 173) aan de Tweede Kamer is het toekomstbeeld voor de visstand in IJsselmeergebied op hoofdlijnen geschetst. Samenvattend werd daarin voorgesteld om voor de vier commercieel beviste schubvissoorten een situatie na te streven waarbij voor de langere termijn wordt toegewerkt naar een situatie waarbij sprake is van een duurzaam evenwichtiger lengte-opbouw van de bestanden met meer grotere exemplaren en een groter aantal jaarklassen. Met deze aanpak wordt een stap gezet van de huidige behoudsdoelstellingen, naar een inzet gericht op een herstel van een situatie met een visstand met een omvang en samenstelling die past bij de draagkracht van het systeem. Daarmee sluiten we aan op de doelstellingen van de Visserijwet 1963, de Wet Natuurbescherming (Wnb) en de KRW voor wat betreft de visstand. Voor de lange termijn zijn meer concrete hersteldoelstellingen nodig, inclusief een bijpassend monitoringsprogramma. Voorop staat dat de verder te ontwikkelen doelen onafhankelijk en wetenschappelijk geborgd moeten zijn, gebaseerd op de best beschikbare kennis, daarbij gebruik makend van bestaande en vanuit de visserij (registratie) te verzamelen gegevens en in samenwerking met de visserijsector.

Een duurzame visserij oogst alleen uit de bestandsaanwas (de 'rente'³). Er wordt in die situatie niet meer vis onttrokken dan het systeem aan visopbrengst genereert (het 'kapitaal') minus de productie die noodzakelijk is binnen het voedselweb van het IJsselmeergebied. Dit is inclusief voedselreservering voor vogels. De visserij wordt daarbij zo uitgevoerd dat bijvangst van beschermde diersoorten (waaronder vogels) beperkt blijven tot incidenten en zo dat trekvisserij de

³ De begrippen 'kapitaal' en 'rente' zijn communicatieve vereenvoudigingen van de werkelijkheid als het gaat om het complexe ecosysteem van het IJsselmeergebied. Bij de verdere uitwerking zal het duurzame ecosysteem en de invloed van de visserij op het systeem vertrekpunt zijn.

ruimte hebben om te trekken. Ook onttrekkingen door sportvissers (momenteel zeer beperkt van omvang in het gebied) zouden alleen uit de 'rente' moeten plaatsvinden.

De centrale vraag in pijler 1 is "Hoe groot zijn het 'kapitaal' en de 'rente'"? Om deze vraag te kunnen beantwoorden, is het nodig dat het aanwezige 'kapitaal' en de 'rente' die duurzaam kan worden geoogst, berekend wordt. Langs twee lijnen gaat dit verder opgepakt worden: een onderzoekslijn en een expert-lijn. Resultaten en inzichten worden op regelmatige basis uitgewisseld zodat beide lijnen elkaar versterken en beïnvloeden.

- **De onderzoekslijn.** De Minister van LNV zal in februari 2019 opdracht geven aan Wageningen Marine Research (WMR) voor het ontwerpen en aanpassen van modellen om daarmee concrete doelstellingen en oogstregels te ontwerpen. Deze zullen ook moeten voldoen aan kaders van de Visserijwet 1963, de Wnb en KRW. Het voorstel voor de opdrachtverlening aan WMR wordt eerst in de hiervoor bestaande werkgroep met partijen besproken. De werkzaamheden zullen ongeveer 1,5 jaar in beslag nemen. Totdat de modellen bruikbaar zijn, wordt gebruik gemaakt van de gebruikelijke aanpak volgens de ICES richtsnoeren voor gegevensarme bestanden. Voortgang en tussentijdse resultaten zullen worden voorgelegd aan de vissers om deze te toetsen met de praktijk. De onderzoekslijn wordt omwille van de tijd zo vroeg mogelijk ingezet en gezien als 'no regret'. In de onderzoeksaanpak zal een aantal tussentijdse bijstellingsmomenten worden ingepland opdat inzichten die worden opgedaan in de expertlijn meegenomen kunnen worden in het onderzoek.
Afgelopen jaar is bekeken of het ecosysteem model PISCATOR ingezet kan worden. Dit model biedt inzicht in ecologische interacties die waardevol zijn als aanvulling op het verder te ontwikkelen ICES model voor het IJsselmeergebied. In het eerste kwartaal van 2019 wordt bekeken hoe beide modellen gebruikt kunnen worden in een gezamenlijke aanpak. Vooralsnog wordt daarbij gebruik gemaakt van de aanpak volgens de ICES richtsnoeren voor gegevensarme bestanden. Onderzocht wordt of PISCATOR in het beheerproces toepasbaar te maken is als operationeel model. LNV zal, in nauwe samenwerking met de beheerder van het model, Rijkswaterstaat, voor de Regiegroep van mei hierover een analyse opstellen, op basis waarvan besluiten kunnen worden genomen over het verdere gebruik van het model in het onderzoek.
- **De expert-lijn.** Sportvisserij Nederland (SVN), Vogelbescherming Nederland (VBN), Producentenorganisatie IJsselmeer (PO) en Stichting Transitie IJsselmeer (STIJ) nemen het initiatief voor het bij elkaar brengen van deskundigen om de inschatting van de 'rente' te maken. De deskundigen zullen gevraagd worden om een inschatting op basis van huidige inzichten van de beschikbare 'rente' te geven. Ook wordt de experts advies gevraagd over aanvullend benodigd onderzoek. De rapportage van de deskundigen wordt gevraagd voor 1 april 2019. De maatregelen volgend uit de expertlijn zullen worden getoetst op juridische houdbaarheid.

De rapportage van de experts vormt input voor de onderzoekslijn en vormt een belangrijke bouwsteen voor het ontwikkelen van een aanvullende experimentele onderzoeksopzet gericht op start van een vrijwillig experiment in juli 2019. SVN, VBN, PO en STIJ zullen hiervoor in samenwerking met de andere partijen een voorstel doen dat ter besluitvorming voor wordt gelegd aan de regiegroep in mei. Het doel van deze aanpak met experts is om te komen tot een snellere bepaling van de beschikbare 'rente'.

Ondersteunend aan beide lijnen zal in de eerste maanden van 2019 een start-document worden opgesteld met de streefbeelden en doelen voor de gewenste ontwikkeling, de samenstelling en populatie-opbouw van de visbestanden. Dit gebeurt op basis van huidig beleid en wet- en regelgeving zoals

opgenomen in de Visserijwet 1963, de Wnb en de KRW. Medio 2019 is deze beschrijving en onderbouwing gereed. Een meerjarige oriëntatie is daarbij het uitgangspunt (stabiliteit).

2. Een beheerssysteem en -stelsel dat gericht is op het verduurzamen van de visserij

Ook het beheersstelsel en beheerssysteem vragen aandacht. Het beheersstelsel omvat de publiek-private kaders, de verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de inzet van publieke middelen. Het beheerssysteem omvat de instrumenten om de vangstmogelijkheden te reguleren, te registreren en te monitoren.

In samenhang met aard en omvang van de visserij, wordt er gekeken op welke wijzen de ontrekkingen gereguleerd kunnen worden. Daarvoor worden de voor- en nadelen van de verschillende opties verkend. Eén van de opties is de instelling van een (mogelijk meerjarig) maximale vangsthoeveelheid. Een andere mogelijkheid is om te gaan werken met concessies waarbij vissers mogelijk ook beheertaken kunnen gaan uitvoeren al dan niet gecombineerd met het verstrekken van vergunningen voor deelgebieden i.p.v. het gehele gebied. Daarbij wordt onderzocht op welke wijze het visrecht geregeld wordt met inbegrip van de privaatrechtelijke toestemmingen en de publiekrechtelijke vergunningen. Tot slot wordt ook de optie onderzocht om het huidige stelsel van vergunningverlening en regulering te gebruiken als basis en dit verder te optimaliseren.

Belangrijke aandachtspunten bij het onderzoek zijn de juridische haalbaarheid van de verschillende opties en een verantwoorde inzet van publieke middelen en de maatschappelijke kosten van de verschillende opties.

In april 2019 ligt er een advies over te onderzoeken opties en beoordelingscriteria. Op basis van de besluitvorming daarover in mei 2019 door de Regiegroep werken we de kansrijke opties nader uit met een analyse van de voors en tegens zodat eind 2019 door de regiegroep een beslissing genomen kan worden over de hoofdkeuzes, de ingangsdatum en de uitwerking van de inrichting van zowel het beheersstelsel als het beheerssysteem zo spoedig mogelijk daarna.

3. Herstructurering van de visserij om te komen tot een vangstcapaciteit die past bij een duurzame visserij

Herstructurering van de visserijsector is noodzakelijk om sneller te komen tot het herstel van de balans tussen natuur, visserij en waterkwaliteit en daarmee een bijdrage te leveren aan de verbetering van het ecosysteem. Het is daarmee van essentieel belang voor een duurzame natuurontwikkeling en een gezonde sector. De maatvoering van de visserij moet in evenwicht komen en kunnen meebewegen met de draagkracht van het systeem.

Wat nodig is, is een bedrijfseconomisch vitale sector met toekomstperspectief waar bedrijven kunnen investeren in de eisen die nu en in de nabije toekomst aan de sector gesteld worden. Een economisch gezonde visserij kan investeren en innoveren en daarmee toekomstperspectief bieden voor de komende generaties vissers. Daarbij zetten we in op flankerend beleid voor de vissers en op het behoud van de zichtbaarheid van de ambachtelijke visserij in de oude vissersplaatsen. Hiervoor worden samen met partijen verschillende opties voor de herstructurering uitgewerkt en vindt overleg plaats over de kansrijkheid van die opties met de Europese Commissie. De vormgeving van de herstructurering wordt afgestemd op de daarvoor beschikbare middelen en juridische (waaronder staatssteuntechnische) mogelijkheden.

Een belangrijke leidraad bij de vormgeving van een herstructurering is dat vissers vooraf een reëel perspectief voorgeschoteld krijgen, dat ze weten waar ze op instappen als ze besluiten te willen blijven vissen na een herstructurering, d.w.z. het goed kunnen inschatten van kosten en baten en weten welk visserijregime er gehanteerd wordt door de overheden.

In mei 2019 zal aan de regiegroep een concept besluit worden voorgelegd over de reikwijdte van de herstructurering. Eind 2019 wordt een concept besluit voor de vorm van de herstructurering als ook voor de bekostiging daarvan aan de regiegroep voorgelegd. De omvang van de herstructurering zal (mede) afhangen van de doelstellingen voor de visbestanden versus de huidige onttrekkingen.

6. Drie ondersteunende activiteiten

Naast de drie met elkaar samenhangende pijlers zijn er nog drie ondersteunende activiteiten waarop een duurzame beroepsvisserij is gefundeerd. Deze zijn onafhankelijk van keuzes die gemaakt worden ten aanzien van de hierboven genoemde hoofdlijnen van de transitie. Deze activiteiten zijn relevant en van belang in elk systeem of stelsel dat gekozen gaat worden op weg naar een duurzame beroepsvisserij.

4. **Beroepsvissers die transparant zijn over waarmee wordt gevist, wat er wordt gevangen, bijgevangen en aangeland**

Een betrouwbare registratie van de vangsten is noodzakelijk voor een goed beheer en vangstadviezen. Er is daarom een wetsvoorstel in voorbereiding gericht op het verplicht stellen van digitale vangst- en inspanningsregistratie per 2020. Tevens wordt gezien of het mogelijk is om in dat jaar een tracking system verplicht te stellen voor alle vissersschepen op het IJsselmeer. Voor het verder versterken van die handhaving worden in 2019 nieuwe afspraken gemaakt over de samenwerking daarvoor tussen de provinciale omgevingsdiensten en de NVWA. Daarbij zullen beroepsvissers gevraagd worden om mee te denken met het vergroten van de effectiviteit van de handhaving.

5. **Vismethoden waarmee vermijdbare schade aan andere belangen wordt voorkomen**

Dit betreft het ontwikkelen en toepassen van visserijmethoden waarmee schade aan beschermde flora en fauna zoveel mogelijk wordt voorkomen. Een belangrijk doel hierbij is om bijvangst van vogels te beëindigen of zo veel mogelijk te beperken in aansluiting op de vereisten in de Wet natuurbescherming. Dit vraagt om (steun voor) innovatie van technieken om selectiever te kunnen vissen en de bijvangst van vogels verder terug te dringen. LNV kan innovatie ondersteunen vanuit het Europese Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij en het Visserij Innovatiefonds. In 2019 wordt met vissers en de andere partijen bekeken welke mogelijke innovaties kunnen worden opgepakt om bijvangst van vogels of bepaalde vissoorten te voorkomen.

6. **Afstemming publieke uitvoeringskaders vergunningverlening**

Vissers hebben voor de visserij met o.a. staande netten een private schriftelijke toestemming van de Staat als visrechthebbende en twee vergunningen nodig: een vergunning op basis van de Visserijwet 1963 en een vergunning op basis van de Wnb welke alle drie in lijn moeten zijn op de KRW. Deze vergunningen en toestemming worden niet alle drie gelijktijdig verstrekt en kunnen deels van elkaar afwijkende voorwaarden bevatten wat tot onduidelijkheid kan leiden bij vissers. Door de drie betrokken provincies en het ministerie van LNV wordt onderzocht of en zo ja waar de vergunningverlening beter afgestemd kan worden. Het streven is om de eerste verbetering al door te voeren voor de vergunningverlening voor het visseizoen 2019-2020. Daarnaast wordt begin 2019 door de provincies een digitale kaart gelanceerd om toegang tot informatie over gesloten gebieden te vergemakkelijken. De visserijsector wordt betrokken bij het opstellen van de definitieve kaart.

Om de uitvoeringskaders met elkaar in verband te brengen, te analyseren en zo nodig voorstellen te doen om deze beter op elkaar af te stemmen zal door LNV, I&W/Rijkswaterstaat en

de provincies in 2019 een onderzoek worden uitgevoerd. De aanbevelingen van het onderzoek worden meegenomen in de uitwerking van het beheersysteem (pijler 2) en afgestemd met de visserijsector.

7. Besturen en organiseren

Gedurende de periode van het actieplan werken partijen samen in een regievoerend overleg (bestuurlijk overleg of regiegroep) en een programmateam (PAVIJ), beide voorgezeten door het ministerie van LNV. Daarin wordt zowel sturing aan het proces gegeven, als de voortgang bewaakt. Door regelmatig bijeen te komen houdt de regiegroep de vinger aan de pols en kan zij ingrijpen als de voortgang stopt. In deze overleggen stemmen partijen hun onderlinge werkzaamheden en de inzet van hun financiële middelen op elkaar af en delen ze met elkaar de kennis die benodigd is om tot effectieve beslissingen te komen. Elke partij houdt zijn eigen bevoegdheden en beslist over de inzet van eigen gelden. Ook draagt elke partij de kosten van de inzet van het eigen personeel.

Een belangrijk onderdeel is het organiseren van de samenwerking rond de financiën voor een herstructurering. Onderzocht moet worden hoe partijen de herstructurering gezamenlijk kunnen bekostigen en welke bestuurlijke afspraken daarvoor nodig zijn en wie er zeggenschap houdt of krijgt over de inzet van de middelen. Een belangrijke eerste stap is gezet met de startnotitie Noordelijk Flevoland voor de Regio Deal tussen het Rijk en de provincie Flevoland. Hierin is de herstructurering van de IJsselmeervisserij als één van de onderdelen opgenomen voor het maritiem cluster Urk. Er wordt toegewerkt naar besluitvorming over de Regio Deal in het voorjaar waarbij ook de samenhang met de visserij van het niet Flevolandse deel van het IJsselmeergebied in beeld moet komen.

De uitvoering van de activiteiten van het Actieplan vergt een forse extra inspanning van partijen die niet met de bestaande capaciteit en kennis van organisaties alleen kan worden uitgevoerd in de drie jaar die hiervoor is uitgetrokken. Daarom zal er in het eerste kwartaal van 2019 onder regie van het ministerie van LNV maar in nauwe samenwerking met partijen een uitwerking worden gemaakt van de benodigde expertises voor de uitvoering van de verschillende activiteiten inclusief een inschatting van de benodigde middelen daarvoor.

8. Reeds lopende initiatieven ten aanzien van de regulering van de visserij

Er lopen reeds veel initiatieven voor het IJsselmeergebied die effect kunnen hebben op de doelen die met dit actieplan worden nagestreefd. Deze zullen worden meegenomen bij de uitwerking van de activiteiten. Het gaat in het bijzonder om:

Vanuit de Ministeries van LNV en IenW:

- maatregelen om de kwaliteit van watersysteem te verbeteren, met zachte oevers en vispassages;
- voorstel voor invoering van een bestuurlijke boete voor overtredingen van de bepalingen in de visvergunningen (voorstel gereed naar verwachting in maart 2019);
- het nemen van maatregelen om te komen tot 36%-reductiedoelstelling voor blankvoorn en brasem;
- definitief besluit over inname ongebruikte staand net rechten;
- besluit toekomst spieringvisserij.

Vanuit provincies:

- de ontwikkeling van een app voor vissers om de bijvangsten van vogels te registreren (vanaf begin 2019).

9. Planning en organisatie

Om begin 2021 zo ver te zijn dat al het voorbereidende werk is gedaan voor de herstructurering, moet er in 2019 al veel in gang worden gezet. Daarom is voor de activiteiten die in 2019 worden uitgevoerd een uitgewerkte planning gemaakt die hierna is opgenomen. Voor de activiteiten in 2020 en 2021 is het nog niet mogelijk een zinvolle planning af te geven aangezien de activiteiten daarin grotendeels afhankelijk zullen zijn van de beslissingen die daarvoor in 2019 worden genomen (in het bijzonder de beslissingen omtrent de vormgeving van de herstructurering) en van onzekerheden t.a.v. of en op welke wijze een steunmaatregel voor de herstructurering goedgekeurd kan worden door de Europese Commissie voor de herstructurering (staatssteunregels). Bij de planning van de activiteiten is getracht ambitieus maar tegelijk realistisch te zijn, met oog op de beschikbare capaciteit.

Planning werkzaamheden 2019 pijlers en organisatie	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Voortouw
1 Kapitaal en rente													
1a Uitvoering onderzoeksprogramma													WMR i.o.v. LNV
1b Basisdocument streefbeelden en doelen visbestanden													LNV
1c Expertsessie doelstellingen en oogstregels													STIJ en SVN
1d Voorstel voor experimentele lijn													PO-VBN-SVN-BH
1e Uitvoering expertimentele lijn													n.t.b.
1f Onderzoek naar gebruiksmogelijkheden model PISCATOR													LNV en RWS
2 Beheersysteem waarmee alleen de rente wordt geoogst													
2a Bepalen te onderzoeken opties en beoordelingscriteria													SVN
2b Uitwerking van de opties voor het beheersstelsel													n.t.b.
3 Beroepssector in evenwicht met de te onttrekken rente													
3a Bepalen scope van de herstructurering													LNV
3b Uitwerking van de opzet en inhoud van de herstructurering													LNV
3c Verkennen van de financiële mogelijkheden van partijen													LNV en de provincies
3d Onderzoek opzet fondsvorming													LNV
3e Regio Deal Noordelijk Flevoland onderdeel visserij													Flevoland & LNV
4 Transparante beroepsvisserij													
4a Wetsvoorstel digitale vangst- en inspanningsregistratie													LNV
4b Concept-uitvoeringsregeling digitale vangstregistratie													LNV
4c Inregelen met ICT digitale vangstregistratie													RVO
4d Keuze vaartuigvolgsysteem													NVWA
4e Aanpassing regeling t.b.v. vaartuigvolgsysteem													LNV
4f Actualisering handhavingsafspraken													NVWA
5 Innovatie													
5a Onderzoek maatregelen om bijvangst te verminderen													VBN & PO
6 Afstemming publieke uitvoeringskaders vergunningverlening													
6a Onderzoek stroomlijnen vergunningverlening 2019-2020													LNV
6b Vooronderzoek verbetering vergunningverlening													LNV
0 Organisatie													
Bepalen werkverdeling en inzet externe capaciteit													LNV
Uitbesteding van (deel van) de werkzaamheden													LNV
Inrichten programmaorganisatie met bemensing													LNV

Legenda:
Voorbereiden
Onderzoek
Beleid en afstemming
Uitvoering (incl. communicatietraject)
Besluitvorming (+ inspraak)
Bestuurlijke beslissing of besluit

De rode ruit-symbolen verwijzen naar de vergaderingen van de regiegroep en de op basis van deze vergaderingen door het betreffende bevoegd gezag te nemen beslissingen. De bruine blokjes verwijzen naar de voorbereiding van de regiegroep vergaderingen middels bespreking in het programmateam, aanpassen van stukken op

basis daarvan en de agendavoorbereiding voor leden van de regiegroep.

De blauwe blokjes verwijzen naar het analyseren en onderling afstemmen van uitwerkingen en de groene blokjes naar het (laten) uitvoeren van onderzoek. De gele blokjes betreffen het opstellen van projectplannen, het organiseren van inkoopprocessen en het opstellen van startdocumenten. In de praktijk zullen deze drie soorten werkzaamheden niet zo strak van elkaar gescheiden zijn, maar veelal overlappen.

In 2019 wordt toegewerkt naar twee mijlpalen waarvoor ook besluitvorming of afstemming in de regiegroep benodigd is: medio mei en december 2019. Dit ziet er als volgt uit:

Mijlpaal	Pijler	Te nemen beslissing
Mei	1b	Basisdocument streefbeelden en doelen visbestanden
	1c	Rapportage expertsessie doelstellingen en oogstregels
	1d & 1a	Opzet experimentele lijn en doorvertaling naar onderzoek WMR
	1f	Onderzoeksrapport gebruiksmogelijkheden model PISCATOR
	2a	Bepalen te onderzoeken opties en beoordelingscriteria beheersysteem
	3a	Bepalen scope van de herstructurering incl. afbakening soorten
	3e	Regio Deal visserij Noordelijk Flevoland onderdeel visserij
	O	Bepalen werkverdeling en inzet externe capaciteit
Dec.	2b	Principekeuze voor uit te werken optie beheerstelsel en -systeem
	3b	Beslissing over opzet van de herstructurering (hoofdpijnen)
	3c&d	Beslissing over fondsvorming en bekostiging